

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din, za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din; za inostranstvo: 210 din. — Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici 23. — Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, petek 26. februarja 1937

Cena posamezni številki din 1⁵⁰

Tudi država naj izpolnjuje svoje obveznosti

Te dni so prejeli nekateri delavci naloge, da plačajo za bednostni fond svoje zaostanke iz leta 1932. V živem spominu je še, kako se je predlani zahtevalo od vseh podjetij, da plačajo za pet let nazaj takso za vse službene pogodbe svojih nameščencev. Pa tudi sicer vidimo, da država vedno zahteva, da se ji natančno in do pičice plača to, kar ji gre po zakonu. Njena pravica je to in nihče ne more ugovarjati, če zahteva to, kar ji gre.

Prav tako logično pa je, da doletni, ki tako natančno zahteva, da se mu daje vse, na kar ima pravico, tudi sam enako vestno izpolnjuje, kar mu nalagajo zakoni. Če država zahteva, da se ji plača vse, kar ji po zakonu gre, potem mora tudi sama plačevati drugim vse, kar jim gre.

Na to svojo osnovno dolžnost pa pri nas država le prebogosto pozablja in na eno teh njenih dolžnosti jo je spomnil tudi zadnji banovinski svet v Ljubljani. Na predlog banskega svetnika dr. Golie je namreč sprejel banovinski svet resolucijo, v kateri opozarja na nujno potrebo, da država že enkrat plača predvojne avstro-ogrške rente, v kar je po mirovnih pogodbah (čl. 186. do 188. trianonske in čl. ni 203. do 205. senžermenske pogodbe) tudi pravno zavezana. Kljub tej jasni dolžnosti države pa se te rente sploh ne izplačujejo vse od l. 1918. dalje, da se je dolg države zaradi neplačanih obresti v tem času že več kot podvojil.

Ne glede na škodo, ki jo trpita zaradi tega neizpolnjevanja popolnoma nesporne državne dolžnosti ugled države in njen kredit, je tudi to neizpolnjevanje gospodarsko škodljivo. Kajti zaradi tega neizpolnjevanja niso prizadeti toliko posamezniki, ko naši denarni zavodi in naše javne ustanove. Samo regulativne hranilnice Slovenije posedujejo teh predvojnih rent za približno 100 milijonov kron, ki pomenijo po dogovorjenem ključu danes vrednost 40 milijonov din. Če pa bi se k tem prišlele še neplačane dolžne obresti, bi se vsota podvojila. Jasno je, da bi se takoj stanje na našem denarnem trgu prav znatnoboljšalo, če bi se te terjatve naših denarnih zavodov plačale. Mislimo, da ni pretirana zahteva, če se pričakuje, da država za sanacijo denarnega trga stori vsaj to, v kar je zavezana. Če že ne more nuditi država denarnim zavodom, ki so prišli v sedanjo stisko brez lastne krivde, nqbene izredne pomoči, potem naj jim povrne vsaj to, kar jim dolguje!

Vprašanje avstrijskih predvojnih rent pa je treba rešiti tudi zaradi naših javnih teles in ustanov. Tako je zaradi neplačanja teh rent močno prizadeta banska uprava dravske banovine kot naslednica bivše kranjske dežele, katera je imela v teh obveznicah naložene razne fondse. Prizadete so nadalje občine, številni ubožni skladi, pokojninski zavod, okrožni urad, bratovske skladišnice kot naslednice bivših bolniških in nezdognih blagajin, ljubljanska in mariborska škofija, razne dijaške in druge ustanove, od katerih so mnoge zaradi tega sploh ob vse dohodke, mnogi mladoletniki, katerim se je denar nasilno nalagal v te obveznice ter številni denarni zavodi.

Vse to dokazuje, da gre tu za prvovrstni javni interes, ki pa je danes zaradi zastoja na denarnem trgu, zaradi velike škode, ki jo je povzročila kmetijska zaščita denarnim zavodom, še zlasti aktualen.

Leta 1929. je bilo v načelu že sklenjeno, da se to vprašanje že reši in leta 1930. je tudi že finančni minister vnesel v državni proračun dve postavki po 15,2 milijona din za plačilo teh obveznic. Pozneje pa je bilo vse to pozabljeno in obveljalo je čisto nemogoče stališče, da sedaj ni časa za takšna vprašanja, ker so sedaj na vrsti

važnejša vprašanja. Toda na takšen način se vprašanje poravnavanja dolgov pač ne more in ne sme reševati. Plačilo dolga je vedno važno in važnejše ko marsikatero drugo vprašanje.

Prepričani pa smo tudi, da je danes vlada zaradi zboljšanja gospodarskega položaja in višjega proračuna tudi v tem prijetnem položaju, da likvidira vprašanje, ki je ostalo nedotaknjeno že od leta 1918. Popravila bo s tem ne le krivico onim, ki so dosedaj tako dolgo zaman čakali na svoj denar, temveč utrdila bo tudi svoj kredit in svoj ugled. Brez strahu bo po-

tem mogla na lastne državljane apelirati, da ji posodijo denar, ki ga potrebuje za izvajanje svojih nalog. Ne bo potem več treba dajati tujim družbam velikanske povlastice, temveč se bo dobil potreben kapital za ustanovitev potrebnih tvornic tudi od domačih ljudi.

Pričakujemo zato, da bo resolucija banovinskega sveta glede avstrijskih predvojnih rent ugodno rešena in da se bo s tem zadostilo čutu pravičnosti in s tem tudi okrepilo zaupanje v državne kreditne papirje.

ker je potrebno, da se industrija močnejše sliši in ne le po njenih spomenicah in predlogih. Zlasti pa pozdravlja, da industrialci nočejo reševati vprašanja industrije le kot posebno vprašanje, temveč zahtevajo rešitev tega vprašanja v zvezi z drugimi vprašanji. Pravilno je tudi, če zahteva g. Arko, da se postavi enoten gospodarski načrt, toda v praksi je stvar mnogo težja. Še težje pa je, da bi se vprašanja reševala tako hitro, kakor bi industrialci želeli. Gospodarske razmere se namreč prehitro izpreminjajo. Druga težava pa je v tem, ker bi bil tak načrt mogoč le, če bi se spravili v sklad tudi interesi trgovine, kmetijstva, obrta in končno tudi države. Nato je pojasnjeval politiko Nar. banke.

Za njim je govoril min. za gozdove in rudnike Gjura Janković. Naglašal, da si je kot minister za gozdove in rudnike vedno prizadeval, da spravi v sklad interese zasebne industrije z interesi državne. Ta harmonija je tudi nujno potrebna. Gosp. predsednik Arko je dejal, da se vi gospodarski ljudje bojite prevelikih pooblastil, ki jih ima vlada. Nasprotno bi morali biti gospodarski ljudje tega veseli, ker je mogoče hitro delati le, če vlada prevzame polno odgovornost, da pa pri tem seveda dela v soglasju z drugimi činitelji v državi. More izjaviti, da se vlada pri vsaki uredbi ozira na mnenje industrije. Industrija je bila zelo bolna. Napeli smo vse svoje sile, da se bolni organizem ozdravi. Pri zdravljenju pa se ne more postopati po stalno določnem načrtu. Šele kadar bolnik ozdravi, mu more dati zdravnik navodila za daljšo dobo.

Zelo pravilno je, kar je dejal predsednik Arko, da se more glede gospodarstva voditi država kot zelo veliko podjetje. Moremo biti zadovoljni, da se to tudi dogaja ter da vodi državno gospodarsko politiko tako kvalificiran mož, kakor je dr. Milan Stojadinović. Naše stremljenje je, da našo državo industrijsko osamosvojimo. Zato nam je potrebna močna industrija za obrambo države, a tudi za močnejši gospodarski polet države. Če kdaj slišite demagoške napade na industrijo, ki jih je omenil predsednik Arko, potem se na to ne ozirajte, ker vlada ne pozna demagogije. Vlada gleda le na to, da delavca zadovolji, kakor je to potrebno in kakor zahteva socialni val, ki se širi po vsem svetu.

Sledil je referat g. Anona Krejčiča o vprašanju kreditiranja industrije. Zahteva, da Narodna banka zopet začne dajati kredite industriji, in sicer brez posebnih pristojbin in da se za te kredite ne zahtevajo višja jamstva, kakor pa so predpisana v pravih banke.

Nato je govoril direktor Bafe Toma Maksimović. Najprej govori o potrebi, da se zadovolji delavstvo. Nato se obrača proti onim, ki nastopajo proti tujemu kapitalu. Kapital je kapital, domač ali tuj, to je vseeno. (?) Gre le zato, kako ta kapital služi celoti.

Marko Bauer, gen. tajnik združenja industrialcev savske banovine pravi, da je skrajni čas, da se vodstvo gospodarske politike prepusti pristojnim ustanovam pod vodstvom neke vrhovne ustanove. Trgovinsko ministrstvo se vedno bolj parcelira. Industrijsko politiko vodita ministrstvo za finance s carinskimi in davčnimi predpisi ter kmetijsko ministrstvo z izda-

Uredba o povlasticah družbi Borskih rudnikov v Parizu

Službene novine z dne 23. februarja objavljajo uredbo o povlasticah francoski družbi Borskih rudnikov v Parizu za postavitve tvornice za elektrolitično rafiniranje bakra. Iz uredbe posnemamo naslednja določila:

Povlastice (privilegiji) družbe trajajo 15 let.

Proizvodnja elektrolitičnega bakra se nanaša tudi na predelovanje in rafiniranje postranskih proizvodov, ki se dobivajo pri proizvodnji bakra.

Družba mora najkasneje v enem mesecu po uveljavljenju te uredbe predložiti ministrstvu za gozdove in rudnike definitivni načrt za gradnjo tvornice ter seznam materiala, ki ga bo v to svrhu uvozila iz tujine. Najkasneje v 10 mesecih po odobritvi definitivnega načrta mora začeti z delom. Kapaciteta tvornice mora v prvih treh letih znašati najmanj 12.000 ton, nato pa se mora povečati na 20.000 ton letno. Družba sme izvažati iz Jugoslavije samo ono količino elektrolitičnega bakra, ki ni potrebna za domače potrebe Jugoslavije.

Če družba teh pogojev ne bi izpolnila, je dolžna državi pokriti njene potrebe po elektrolitičnem bakru.

Prodajna cena za državna in samoupravna telesa se določa po tečaju na londonski kovinski borzi.

Družba se oprošča popolnoma plačevanja

zemljarine in zgradarine za sloplja, ki služijo neposredno pridobivanju elektrolitičnega bakra, državnih in samoupravnih trošarin in drugih davščin na električni tok, takse za dovolitev gradnje tvorničnih objektov ter takse na cement. Če je bila slednja taksa že plačana, se bo družbi povrnila.

Nadalje se oprošča družba: carine, postranskih carinskih davščin, skupnega davka na poslovni promet, luksuznega davka ter državnih in samoupravnih davščin na vse stroje in rezervne dele, na aparate in instrumente in druge predmete, ki jih uvozi za zgraditev tvornice.

Družba ima pravico, da si sama izbere dobavitelje v tujini ali v Jugoslaviji, toda samo za predmete, ki so potrebni za prve instalacije. Te predmete more družba uvažati čisto prosto in neomejeno.

Družba se nadalje oprošča: za čas prvih 6 let dolžnosti plačevanja družbenega, dopolnilnega

minimalnega in posebnega dodatka ter vseh samoupravnih doklad (občinskih in banovinskih), ki se nalagajo na podlagi čl. 80. do 86. zakona o neposrednih davkih ter davka od dobička od predelave bakra.

Od davka na dobiček, ki ga doseže družba od pridobivanja bakra, se odpiše družbi v 7. letu 90 odstotkov, nato pa vsako naslednje leto za 10 odstotkov manj, da se odpiše družbi v 15. letu samo še 10 odstotkov davka.

Kot dobiček od pridobivanja bakra se smatra razlika vrednosti bakra, izročena tvornici za elektrolitično pridobivanje po povprečni prodajni ceni iste surovine franko vagon Metovnica v primeri z vrednostjo elektrolitičnega bakra in drugih proizvodov, pridobljenih v elektrolitični tvornici, jo odbitku stroškov predelovanja (rafinacije), vzdrževanja in amortizacije investicij, plač in med ter drugih režijskih stroškov, da se družbi zagotovi obrestovanje osnovne glavnice (lastne ali tuje) do največ 4 odstotkov letno.

Kot vloženi kapital se smatra v smislu čl. 86. zakona o neposrednih davkih celotna vrednost premičnih in nepremičnih investicij

ko tudi pogonski kapital, ki ga družba uporablja.

Dokler trajajo ti privilegiji, mora družba voditi na ozemlju Jugoslavije posebno knjigovodstvo, iz katerega se mora natančno videti finančno stanje družbe.

Razen 1 direktorja in 1 poddirektorja ne sme biti število tujih zaposlenih inženirjev večje ko število zaposlenih jugoslovanskih. Poleg tega pa sme zaposlitj družba še 24 odstotka tujih državljanov od celotnega števila zaposlenih delavcev.

Nadzorstvo nad poslovanjem družbe vodi ministrstvo za gozdove in rudnike. To ministrstvo more tudi podaljšati družbi na njeno prošnjo posamezne roke. Finančno ministrstvo je pristojno, da lomači pravice družbe glede fiskalnih ugodnosti.

O zaposlitvi tujih državljanov odloča ministrstvo za soc. politiko v sporazumu z ministrstvom za gozdove in rudnike.

Končno določa uredba še odškodnino, ki jo dobi država, če družba ne bi izpolnjevala pogojev.

Prepričani smo, da je družba z doseženimi privilegiji prav zelo zadovoljna.

Vsdržavna konferenca industrialcev

Obvelja naj načelo svobodne tekme

V sredo se je začela v Beogradu vsdržavna konferenca industrialcev, ki je bila zelo dobro obiskana in katere sta se udeležila tudi ministra Vrbanić in Gjura Janković. Na dnevnem redu konference je bila cela vrsta gospodarskih in socialnih vprašanj, zlasti pa tudi vprašanje državne gospodarske politike, ker se država vedno bolj uveljavlja kot podjetnik ter kot takšna posega v gospodarsko življenje.

Konferenca je otvoril in vodil predsednik Centrale industrijskih korporacij Vladimir Arko iz Zagreba. Uvodoma svojega govora je omenil, da je vlada sklenila, da poveča eksekutivno oblast ter si je v ta namen zagotovila pravico izdajanja uredb z zakonsko močjo. S sprejetjem tega načela so se opustila prejšnja načela. Nato je nadaljeval:

»Mi industrialci vidimo v tem delu vlade tendenco, da se opusti načelo popolnoma svobodne tekme glede proizvodnje in razdelitve

produkcije. Obenem vidimo v tem tendenco vlade, da posega v posamezne sektorje gospodarskega življenja. V načelu temu ne ugovarjamo, ugotoviti pa moramo, da ta sistem ne daje zaželenih rezultatov. Nato omenja predsednik Arko, da bi se moral, če so takšne tendence, izdelati enoten gospodarski delovni načrt, ki bi ga morali sestaviti strokovnjaki in zastopniki vseh gospodarskih organizacij. To delo bi moral opraviti gospodarski svet. Ta načrt je tudi nujen in napačno je vsako nadaljnje odlašanje z načrtom. Koncem svojega govora je izrekel svoje obžalovanje, da trgovinsko ministrstvo zaradi vsesplošne demagogije ne more več tako braniti industrije, kakor bi bilo treba.

Nato je poročal o delu centrale njen glavni tajnik dr. Čurčin.

Po pozdravnih brzojavkah kralju, knezu-namestniku in predsedniku vlade je povzel besedo trgovinski minister dr. Vrbanić. Pozdravlja sklicanje te konference,

Janjem vedno novih uredb o ustanavljanju novih fondov v breme industrije. Končno prihaja še ministrstvo za gozdovodstvo in rudnike, ki hoče poleg vodstva v rudarstvu še vodstvo v težki industriji. A tudi vsa druga ministrstva posegajo v delo industrije.

Konferenca se je nato še nadaljevala ter homo o njenem nadaljnjem poteku poročali v priložni številki.

† Dr. Janko Kersnik

Zopet je zadela slovenske gospodarske vrste težka izguba. Nenadoma je danes ponoči umrl doktor Janko Kersnik, dolgoletni ravnatelj Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice in eden nad vse aktivnih slovenskih gospodarskih ljudi.

Pokojnik je bil sin velikega slovenskega pisatelja in politika Janka Kersnika, graščaka in notarja na Bledu. Po njem je tudi podedoval svoj pesniški talent, ki se ni pokazal le v njegovih improviziranih in dovtipnih govorih v verzih v ožji družbi, temveč je v mladih letih tudi pisal v »Ljubljanski Zvon« in druge liste. Kasneje pa ga je delo za slovensko gospodarstvo popolnoma prevzelo.

To njegovo veliko delo širšim krogom sicer ni bilo znano, ker je bil pokojnik vedno silno skromen človek, ki ni nikdar silil v javnost. Toda na tihem je deloval vedno z vso vztrajnostjo in neutrudnostjo. Marsikatero slovensko podjetje je obvaroval pok. dr. Kersnik pred nesrečo, ker je pravočasno priskočil na pomoč. Tudi za napredek slovenske industrije se je pokojnik z uspehom trudil ter bil pri vsaki koristni slovenski gospodarski akciji poleg kot sicer tihi, a tem bolj zanesljivi podpornik. Posebno velike zasluge pa je izkazal slovenskemu združništvu in mu stal v najtežjih časih zvesto ob strani. Bil je zato tudi skozi leta podpredsednik Zveze slovenskih združenj ter prav gotovo eden njenih najzaslužnejših članov uprave.

Pokojni dr. Janko Kersnik pa je bil tudi eden tistih naših gospodarskih ljudi, ki so vedno živo skrbeli za napredek slovenske kulture. Brez njegove pomoči ne bi bila Narodna galerija v svojih današnjih lepih prostorih. In ko še ni zagrabila kriza naših denarnih zavodov, je pokojni dr. Kersnik skrbel, da je Kmetijska posojilnica vedno tudi naklonila za slovenske kulturne namene znatne zneske. Stori pa bi še mnogo več, če bi se razveljavila ona nesrečna in protikulturna določba, da se tudi darila denarnih zavodov v kulturne in človekoljubne namene vsterejo v čisti dobiček, od katerega se mora plačevati davek. Pokojni dr. Kersnik se je mnogo trudil, da bi ta določba padla, toda v Beogradu ni našel razumevanja za to pravično zahtevo.

Deloval je tudi v raznih narodnih društvih, zlasti pri Ciril Metodovi družbi, kjer je bil skozi leta in leta blagajnik.

Bil je nadalje član nadzorstva ljubljanske kreditne banke, aktivno sodeloval v raznih gospodarskih podjetjih, tako tudi kot upravni svetnik tiskarne »Merkur«.

Pokojni dr. Janko Kersnik je bil izredno dober in plemenit človek, ki je nešteti pomagal v stiski in izkazoval dobroto kjer je le mogel, pa čeprav je doživel silno mnogo razočaranj in nevšečnosti, ki jih nikdar ni zaslužil.

Malo tako srčno dobrih, pri tem pa značajnih in zvestih ljudi je imela Slovenija, kakor je bil pokojni dr. Janko Kersnik. Zato je imel tudi mnogo iskrenih in vdanih prijateljev, ki jih je vest o njegovih mnogo prežgodnji smrti potrla v dno srca.

Večna slava spominu Janka Kersnika!

Naše globoko sožalje pa gospej Pavli in vsej njegovi hudo prizadeti rodbini.

Rr. Ravnik Rudolf, odvetnik v Mariboru:

K problemu naših cest

Na prvem zasedanju banovinskega turističnega sveta dravske banovine v Ljubljani je podal gospod Josip I. Loos, ravnatelj tujsko-prometne zveze »Putnika« v Mariboru in predsednik podružnice Jugoslovanskega »Turing« kluba v Mariboru o problemu naših cest obširen in s statističnimi podatki podprt referat. Ta mora biti z ozirom na svojo temeljito in strogo nepristransko stvarno vsebino, zlasti za naše v tem vprašanju odločujoče faktorje, jasen in glasen klic, da se že vendar enkrat nekaj stori za rešitev našega cestnega vprašanja. Radi večnega cinanja in odlašanja tega velevažnega tujsko-prometnega vprašanja ne sme naša država, zlasti pa naša lepa domača pokrajina doživljati še nove izgube na narodnem premoženju, kakor jih je na žalost dosedaj na cele milijarde že doživela baš zbog absolutne brezbriznosti in desinteresiranosti odločilnih krogov. Vsaj sedaj, tako rekoč ob 12. uri, naj se že ukrene vse potrebno, da se gospodarski madež tega naravnost katastrofalnega stanja naših cest čimprej odstrani!

Iz prave ljubezni do stvari same in iz globokega poznanja naših domačih in tudi inozemskih tujsko-prometnih razmer podana izjava Josipa I. Loosa, katere podpišem z obema rokama, pa so v marsikateri točki za naše domače razmere v resnici prav zanimiva in značilna. Nešteto krat smo že čitali v dnevnem časopisju, da je zgraditev ceste iz Št. Ilje skozi Maribor, Celje in Ljubljano na Sušak, kot nadaljevanje edine iz Avstrije v našo državo vodeče asfalitarane ceste, že odločena in torej gotova stvar. Ker nismo neverni Tomaži in ker se iskreno in odkrito veselimo vsakega gospodarskega napredka v naši državi, posebej pa še v naši, itak že popolnoma osiromašeni Sloveniji, smo nestrpno in z nepopisnim zaželenjem in veseljem pričakovali uresničenja tega obljubljenega načrta. Toda čez noč je bilo odobreno le popravilo ceste od meje do Maribora, a še ta dela so zaradi pomanjkanja baje nujnih predhodnih pripravljalnih del in preskrbe potrebnih pripomočkov splavala po Dravci. Posledica tega je bila, da so tuji avtomobilisti in motociklisti, ki prinašajo težke novce v našo državo, nam na naši severni postojanki v Št. Ilju zopet pokazali hrbet in se po avtomobilskih cestah v sosednih državah odpeljali ne morda v našo Slovenijo in na naš Jadran, temveč v druge države na oddih, da tam trošijo denar, ki je bil brezdvomno namenjen naši državi in ki bi tudi med nami krožil, ako bi se vsaj nekoliko pažnje posvetilo temu naravnost življenjskemu vprašanju cest v naši državi ob Jadranu in v naši domači pokrajini. »Kogar bogovi sovražijo, tega udarijo s slepoto.« Ta izrek velja glede cest danes menda samo za nas Jugoslovane, ker so vsi drugi narodi že spregledali in popravili storjene pogoje. Seveda pri takšnih cestah tudi ni čuda, da koraka naša država med vsemi evropskimi državami glede števila avtomobilov na zadnjem mestu, da pa paradiira glede davčne obremenitve avtomobilistov na prvem mestu.

Meseca julija 1936. sem se z osebnim avtomobilom vozil iz Maribora skozi Avstrijo in čez Dolomite v Bolzano in potem po vsej gornji Italiji do Genove in nazaj skozi Benetke v Trst, Reko in Sušak. Na tej 3.800 km dolgi vožnji ni bil utrujen niti sicer zelo spreten avtomobilski vozač, niti ni trpelo vozilo, dočim je samo ena vožnja s Sušaka preko Crikvenice do Novoga in nazaj na Sušak, drugi dan pa nazaj s Sušaka v Crikvenico naravnost unižujoče vplivala na vozača in pasažirje, pa tudi na

vozilo. Na tej kratki vožnji v naši lastni državi smo vsi bolj trpeli, ko pa na 3.800 km dolgi vožnji v tujini. Seveda so v naših sosednih državah avtomobilske ceste večinoma povsod asfalitarane in je na teh cestah vsak drug promet razen avtomobilskega popolnoma izključen, da na vsej dolgi poti nismo nikogar drugega srečali in videli, kakor samo avtomobiliste in cele trume delavcev, ki vsak papirček in vsak olupek, ki pade iz avtomobilov, sproti poberejo in ceste dan za dnevom pometajo, da so potniki obvarovani pred prahom in pred vsako drugo nesnago.

Kakor vsi znaki kažejo, bo postal tujski promet, zlasti pri nas v Sloveniji edina gospodarska panoga, ki nas more še rešiti pred popolnim gospodarskim propadom. Poglavitni pogoj učinkovitega sprejevanja v tej panogi pa so dobro urejene ceste. Radi tega je nujno potrebno, da vsi gospodarski fak-

torji složno nastopijo na odločilnih mestih v svrhu čimprejšnje ugodne rešitve tega, za nas naravnost življenjskega vprašanja. S popraviljem in urejevanjem že obstoječih cest in z zgradbo novih cest in sploh z ustvaritvijo novih komunikacijskih sredstev pa bodo dobili vsakdanji košček kruha tudi vsi tisti ročni in duševni brezposelni delavci, ki imajo svojo učno dobo že davno za seboj in ki danes obupani in potrti gledajo v bodočnost in se naravno pečajo z raznimi utopističnimi idejami, ki pa so kot take le škodljive obnovi našega celotnega državnega gospodarstva; kajti smelo lahko trdim, da bo zgradba komunizma padla v opem trenutku, ko bo vsak in tudi najrevnejši naš državljan imel zagotovljeno vsaj tisto vsakdanjo skromno eksistenco, ki gre po naravnih in človeških zakonih vsakemu bitju s človeškim obličjem.

CENTRALNI TRG ČEHOSLOVAŠKE INDUSTRIJE

PRAŠKI EKSPORTNI SEJEM

od 5. do 14. marca 1937, takoj za Leipzigom

50% popusta na čehoslovaških železnicah. 25-50% na inozemskih železnicah, parobrodih in zračnih linijah. Nadaljnje informacije in sejske izkuzo dobite pri zastopniku Praškega vzorčnega velesejma. — Aloma Company d. z. o. z. Ljubljana, Aleksandrova 2/II., čehoslovaški konzulat, Putnik, Gajeva ulica za nebotičnikom, ali direktno pri Direkciji praškega velesejma Praga VII., velesejska palača

Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov se izpremeni

Vsi roki se bodo podaljšali

Kmetijsko ministrstvo je pripravilo za finančni zakon celo vrsto amandmanov, ki se nanašajo na uredbo o likvidaciji kmetijskih dolgov. Po »Jugoslovanskem Kurirju« bo predložilo ministrstvo naslednje amandmane:

1. Dolžniki po čl. 5. uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov (posestniki z nad 50 ha zemlje in nad 500.000 din dolga) morajo v roku dveh mesecev po uveljavitvi tega zakona obvestiti upnika, če se nameravajo poslužiti ugodnosti po čl. 5., naker morajo zaprositi za določitev vrednosti zemljišča v smislu dotičnega pravilnika. Če tega ne store, izgube pravico na zaščito.

2. V kolikor dolg v smislu čl. 3. in 4. uredbe presega znesek 500 tisoč din, se dolg več ne smatra kot dolg kmetovalca in upnik ima pravico izterjati ves dolg, v kolikor presega 500.000 din.

3. Kot kmetovalec se smatra tudi delavec, čegar obdačeni dohodki ne prekašajo 10.000 din letno, pa čeprav obdačeni dohodki ne izvirajo pretežno iz kmetijstva.

4. Rok iz odst. 2. čl. 20. (obremenitve na nepremičnine zavezanih oseb, ki -> postane dolžniki Priv. agr. banke) se podaljša do 26. septembra 1938.

5. Rok za izročitev listin iz odstavkov 2. in 3. čl. 7. uredbe v zvezi z odst. 1. čl. 21. uredbe (denarni zavodi morajo pred izročitvijo listin PAB zahtevati pri sodišču ustavitve vseh sodnih dejanj, se podaljša do 1. julija 1937. (To je važno zlasti za denarne zavode, ki še niso izročili svojih kmetijskih dolžnikov PAB. Op. ured.)

6. Rok iz odst. 1. čl. 26. uredbe (dolžniki z nad 25.000 din dolga, ki so se morali v 2 mesecih zaprositi pri sodišču z znižbo dolga) se podaljša do 1. maja 1937.

7. Novi člen se ustavi po čl. 26. uredbe in se glasi: V primeru da zaprosi dolžnik za znižbo dolga po členih 24. do 26. uredbe, mora so-

diščice, če se PAB ne odzove povabilu k naroku, po uradni dolžnosti proučiti navedbe dolžnika ter izreči sklep.

8. Agrarnim subjektom in drugim kmetovalcem, ki izjavijo v smislu odst. 1. čl. 38., da se ne bodo posluževali ugodnosti iz VII. poglavja uredbe, temveč ugodnosti po ostalih predpisih uredbe, se vračna ostanek dolga po ceni proizvodov na dan sklenitve pogodbe ter se bo potemtakem računala tudi višina dolga po točki 6. odst. 1. čl. 36. uredbe.

9. Agrarnim zajednicam, ki so že odpisale 50 odstotkov ali več dolga, se priznava ta odpis ter se ne bodo izvršili še nadaljnji odpisi.

10. Rok prve anuitete je določen do 15. septembra 1937.

Te nove izpremembe, ki se predlagajo, dokazujejo znova, da bi bila najboljša rešitev, če bi se vsa uredba in vsa določanja kmetijske zaščite čim prej likvidirale. S temi večnimi izpremembami se samo povečuje nejasnost, dočim ostajajo vse težave nezmanjšane. Ker se poleg tega roki stalno podaljšujejo, imajo vedno bolj prav tisti dolžniki, ki sploh nič ne plačajo in ki se za vse predpise nič ne zmenijo.

Društva, združenja in vse druge ustanove

vabi uprava ljubljanskega velesejma, da postavijo svoje letošnje zbornice, skupščine in glavne prireditve v čas od 5. do 14. junija, ko bomo v Ljubljani imeli XVII. spomladanski velesejem. Obiskovalcem velesejma je dovoljen 50% popust na železnicah od 31. maja do vključno 14. junija za potovanje v Ljubljano in od 5. do vključno 19. za povratek. Svoje sklepe naj društva itd. sporoče upravi velesejma v Ljubljani.

Politične vesti

Po prevzemu notranjega ministrstva je izjavil ministrski predsednik Tatarescu, da bo nastopil z vso ostrostjo zakona proti vsem, ki bi se pregrešili proti zakonu. Vlada ne bo dopustila, da bi manjšina fašistov terorizirala ves narod.

Naslednja vprašanja naj bi se resila ob priliki bivanja v Neuratha na Dunaju: zboljšanje trgovinskih odnosov (nekateri listi so poročali celo o nameravani carinski uniji), poglobitev kulturnih odnosov, vprašanje restavracije Habsburžanov, vprašanje povratka iz Avstrije pobeglih narodnih socialistov in ustanovitev nemško-socialnega ljudskega društva, to je priznanje narodno-socialističnega gibanja. Iz uradnega komunikeja je razvidno, da ni bilo rešeno skoraj nobeno teh vprašanj, ker je večina teh vprašanj v komunikeju popolnoma zamolčana.

Ob odhodu v Neuratha je vlada organizirala velike demonstracije patriotske fronte. Iz dežele je prišlo mnogo kmetov, da je bilo vseh demonstrantov okoli 100 tisoč. — Kmetje so bili oboroženi z bikovkami ter so na več krajih pretepli narodne socialiste, ko so hoteli demonstrirati za Nemčijo.

Sušnik namerava izvesti rekonstrukcijo svoje vlade ter bi iz nje izpadli velenemci, ker so ti sodelovali pri narodno-socialističnih demonstracijah na Dunaju ob priliki prihoda v Neuratha. Kot najresnejši kandidat za bodočega ministra se imenuje policijski direktor dr. Skubi, ki je bil med vojno policijski direktor v Ljubljani.

Eden se je po dvotedenskem dopustu udeležil v sredo prve seje angleške vlade. Poročal je o mogočem vstisu, ki ga je napravilo angleško oboroževanje na vsem svetu. V svojem poročilu je naglašal, da je za ohranitev miru energična zunanja politika najboljša sredstvo.

Zakaj se oborožuje Velika Britanija, se vedno bolj sprašuje italijansko časopisje ter obenem tudi odgovarja na to vprašanje. Listi pravijo, da po debali v angleškem parlamentu o kreditih za oboroževanje ter zlasti po izredno jasnem govoru ministrskega predsednika Baldwinja ni nobenega dvoma, da se Velika Britanija oborožuje, da bi mogla okrepiti avtoriteto Zveze narodov ter tudi s silo doseči ohranitev sedanjega stanja ter nedotakljivost mednarodnih pogojev. Vel. Britanija se tako strahovito oborožuje, da bi mogla dati Zvezi narodov potrebno avtoriteto.

Glavni fašistični list »Popolo d'Italia« v zvezi s tem silovito napada vse, ki bi hoteli po Zvezi narodov rovariti proti Italiji. Veliki Britaniji priporoča, naj vzame na znanje, da Italija neče nič slišati o Zvezi narodov, ki jo smatra za delniško družbo kapitalističnih držav, ki je zaradi sankcionističnega eksperimenta prišla v konkurenco. List izreka nadalje upanje, da se ne bodo posrečili angleški poskusi, da bi se Nemčija vrnila v Zvezo narodov. Končno proročuje glavni fašistični organ, da bo Zveza narodov doživela še enkrat podoben udarec, kakor ga je doživela zaradi italijanske zmage nad Etiopijo.

Posebno pa so italijanski listi ogorčeni, ker je bil povabljen h kronskim svečanostim v London tudi bivši etioopski cesar. Listi pa reagirajo na to vest le indirektno, ker vesti same o povabilu cesarja Selasija niso objavili.

Med 10. in 22. marcem bodo veliki manevri italijanske mornarice ob obali Tripolitanije. Manevrov se udeležijo okoli 50 velikih bojnih ladij ter veliko število torpedovk, podmornic in drugih manjših ladij. Skoraj istočasno pa bo imela tudi angleška vojna mornarica velike manevre v Sredozemskem morju, in sicer v zapadnem delu. Teh manevrov pa se udeležijo okoli 130 velikih vojnih ladij s primernim številom manjših.

V Tangerju je v zadnjem času položaj silno napet. Člani fašističnih organizacij so se oborožili tudi s strojnimi. Policija, ki je v italijanskih rokah, pa vse to tolerira. Poleg tega pa so zastopniki zapadnih velesil zelo vznemirjeni tudi zaradi postopanja nizozemskega poslanika, ki je predsednik mednarodnega odbora in ki niti najmanj ne skriva svojih simpatij za nemški fašizem.

Republikanske čete se vdrle v mesto Oviedo ter se vodi sedaj na ulicah mesta silno krvava borba.

Španski socialisti so izdali manifest, v katerem zahtevajo uvedbo vojaške in gospodarske diktature, da bi se mogla borba proti frankistom nadaljevati s čim večjim uspehom.

Primer solidnosti

Dnevnik objavljajo velik in-
sert Bafe z naslednjo vsebino:
»Moških galoš ne bomo več
držali na skladišču.
Od danes prodajamo en par za
dinarjev 19'—.
Prej din 39'—, od danes din 19.
Bafa.«

Najprej treba priznati, da je
jezik v inseratu res vzgleden.
Bafa ne bo več držal galoš, in
sicer na skladišču jih ne bo držal.
Kar izpusti naj jih! V nemščini
bi bila fraza o držanju galošev
pravilna, v slovenščini pa je
smešna.

Glede vsebine pa je treba pri-
znati inseratu nenavadno učinko-
vitost. Galoši, ki so prej veljali
39 din, veljajo od sedaj le 19 din,
to se pravi cena jim je bila zni-
žana za več ko 50%.

To nad 50% znižanje cen je
vsekakor dokaz nad vse solidne
kalkulacije. Galoši niso bili pred
enim tednom, ko so bili 39 din,
prav nič predragi, kakor niso
danes prav nič prepecceni, ko so
po 19 din. Za solidno blago se
zahtevajo vedno le solidne cene.

Stvar je le v tem, da je prej
Bafa držal galoše, in sicer na
skladišču, sedaj pa se je menda
naveličal držati jih. Pa jih je iz-
pustil, toda mesto galoš je padla
njih cena.

Tudi v tem je višek solidnosti,
da so tudi pri nad 50 odstotnem
padcu cen ostali galoši isti.

Prav res! Višek solidnosti!

**Za 80 milijonov din škode
v drž. gozdovih v 3 letih**

Te dni je bila seja direktorjev
posameznih gozdnih ravnateljstev
v državi. Predvsem se je na seji
razpravljalo o ukrepih v zaščito
državnih gozdov. O škodi, ki jo
napravljajo brezpravne sečnje po
državnih gozdovih, je podal obšir-
nen referat Bora Nikolić. Konsta-
tirano je, da je bilo samo v zadnjih
treh letih zaradi nedovoljenih se-
čenj napravljeno v državnih goz-
dovih okoli 80 milijonov din ško-
de. Iz posameznih vasi se sestav-
ljajo skupine po 20 in 30 ljudi, ki
po mili volji sekajo v državnih
gozdovih, kar se jim zdi potreb-
no. Edina pomoč proti tej škodi
je, da se poveča število logarjev,
da se ti oborože ter da se poostre
kazni.

**Ponuja se 600 milijonski
kredit za nove železnice**

Za gradnjo naših železnic se ze-
lo zanimajo tudi razne francoske
družbe. Med drugim navaja Ev-
ropska družba za hipotekarni kre-
dit in gradbena dela v svoji po-
nudi na naše železniško minist-
rstvo, da razpolaga s kreditom v
višini 600 milijonov din. Vpraša-
nje je le, kakšna jamstva nudi
družba, da ima res toliko denarja
na razpolago, da se ne bo še en-
krat ponovil podoben primer, ka-
kor je bil z družbo za gradnjo
požarevaške železnice.

O »Tehnični uniji«

je izjavil gospodarski referent
nemškega poslaništva v Beogradu
uredniku »Jugoslovskega Kurir-
ja« naslednje: Nemško poslaništvo
v Beogradu ni sodelovalo pri po-
gajanjih za ustanovitev »Tehnične
unije«. V kolikor sem mogel po-
sneti iz časopisov, gre za ini-
ciativo gospodarskih krogov, ki so
hoteli poglobiti jugoslovsko-
nemško zunanjo trgovino. Če so
te moje informacije pravilne, po-
tem morem reči, da bi cilji »Teh-
nične unije« gotovo dobro služili
interesom obeh držav.

Konkurzi - poravnave

Poravnalno postopanje posestni-
ka Konrada Čeha v Spodnjem
Porčiču je ustavljeno.
Potrjuje se poravnava, ki jo je
sklenil posestnik Jernej Pire s
svojimi upniki.

Glas z dežele:

Kako zatreti krošnjarstvo?

V »Trgovskem listu« v št. 18. in
21. smo pod naslovom »Kako tre-
ba zatreti krošnjarstvo« čitali, da
je banska uprava savske banovine
v Zagrebu izdala na podrejene
oblasti temeljito okrožnico v svr-
ho zatrtja krošnjarskega zla. Mnogi
čitatelji tega članka so sedaj
mnenja, da bi morala tudi ša
banska uprava v Ljubljani izdati
enako okrožnico, pa bi bilo kroš-
njarstva konec. Zal pa niti to ne
bi niti z daleka zadostovalo. Ve-
mo, da je naša banska uprava že
ponovno izdajala razne poostrene
okrožnice in navodila glede kroš-
njarstva, enako tudi druga oblast-
va, vendar vse to ni krošnjarstva
zatrla, temveč se je nasprotno v
zadnjem času še povečalo.

Samo pisane okrožnice, ki se iz-
dajajo le v okviru zakonskih do-
ločil, ki so pa precej nejasna, ne
bodo krošnjarstva nikdar zatrla.
Trebja je v ta namen temeljito
spremeniti zakon in pravilnike, ki
bi določali eksemplarične kazni
za prestopke. Seveda bi se mora-
le te kazni tudi v resnici izrekat.
To pa se danes ne dogaja. Na-
sprotno! Znani so nam celo pri-
meri, da javni organi, ki so prvi
poklicani, da nelegalno trgovino
zatirajo, sami kupujejo od kroš-
njarjev.

Iz praktičnega delovanja pri za-
tiranju krošnjarskega zla se more
krošnjarstvo razdeliti v več sku-
pin oz. razredov, in sicer na:

1. stalne ali poklicne krošnjarje,
2. najete ali plačane krošnjarje,
3. krošnjarje-producente,
4. sezonske ali slučajne in
5. krošnjarje-trgovske potnike.

Od teh imajo krošnjarska dovo-
ljenja le stalni in deloma kroš-
njarji-producenti. Vsi drugi kroš-
njarji pa izvršujejo svoj posel brez
vsakega dovoljenja.

**Stalni ali poklicni
krošnjarji**

prihajajo pretežno iz srezov Krap-
pina, Varaždin, Metlika, Kočevje,
Sinj, Ivanec in Livno. Prodajajo
manufakturno in galanterijsko blago,
emajlirano posodo, domače
platno, suho robo itd. Krošnjarji
z manufakturnim blagom so veči-
noma dobro situirani mladi, zdra-
vi in elegantni moški, ki jim smrdi
vsako drugo delo. Organizirani
so običajno po 3 do 6 oseb v skup-
no družbo ter imajo v večjih krajih
svoja skladišča, kamor dobi-
vajo blago v večjih količinah di-
rektno iz tovarn po železnici ali
avtomobilih. Blago iz tega skladi-
šča (vrednost večkrat nad 200.000
din) raznašajo v bližnje kraje v
kevkih ali papirnatih zavojih ali
celo prepeljavajo z avtomobili.
Posel jim na račun nevednega
ljudstva donša lepe dobičke.

Z galanterijo krošnjarijo rev-
nejši, ki s to prodajo zaslužijo
manj, zato pa prodajajo tudi pre-
povedano blago kakor čaje, aspi-
rine, sanitetno blago, saharin, vži-
galnike, vžigalne kamenčke, ure,
tujo valuto itd. Z emajlirano po-
sodo krošnjarijo prebivalci krap-
panskega okraja, ki svoje blago
običajno s konjem prevažajo iz
kraja v kraj. Z domačim platnom,
ki pa je le »tovarniški izdelek«,
krošnjarijo prebivalci imotskega,
sinjskega, metliškega in livanskega
sreza. Krošnjariji s suho robo
pa prihajajo iz kočevskega sreza.
Te stalno spremljajo nedolétni
dečki od 14 do 18 leta starosti, da
se nauče krošnjarskih rutin.

Z najetimi ali plačanimi kroš-
njarji krošnjarijo največ naša obrt-
na, industrijska in tudi trgovska
podjetja. Te vrste krošnjariji raz-
pečavajo izdelke svojega gospodar-
ja vozeč se na dvokolesih iz kraja
v kraj. Kot plačilo dobe določene
procente izkupička od napravlje-
nega prometa. V to vrsto kroš-
njarstva spada prodaja trikotaže,
nogavic, copat, metel, krtač, jedil-

nega olja, žitne in sladne kave,
makaronov, kisa, keksov itd. Sem
spada tudi prodaja odnosno kroš-
njarstvo v manufakturo, ki jo raz-
našajo po hišah razni »uslužben-
ci« trgovskih trgov. Značilno je,
da se take tvrdke posebno prito-
žujejo radi krošnjarstva, pri tem
pa imajo same svoje nastavljene
krošnjarje. Organizacije se trudijo
krošnjarsko zlo odpraviti, seveda
pa ne morejo imeti pravega uspe-
ha, če njih člani to zlo podpirajo
oziroma sami izvajajo.

Dalje imamo tudi

krošnjarje-producente,

ki razpečavajo od hiše do hiše
svoje izdelke pod tujim imenom.
V to vrsto krošnjarstva spada kol-
omaz, krema za čevlje, pekarski
izdelki, trikotaža, copate, kipi, ga-
lanterijski izdelki, ščetarski izdel-
ki itd. Ni niti dva meseca od tega,
ko je neko združenje izsledilo
celo »tovarno« kreme za čevlje.
V trenutku zasačenja se je baš
polnilo ca. 500 pločevinastih škat-
lic ravnokar kuhane kreme. Ti
krošnjariji zberejo po hišah prazne
skatlice različnih tvrdk (Schmoll,
Hirija, Beli medved itd.), jih na-
polnijo s svojim izdelkom ter kot
izdelek dotične na posodici vtis-
njene tvrdke prodajajo od hiše do
hiše.

**Med sezonskimi in slučaj-
nimi krošnjarji**

so večinoma le starejši priletni
možje in žene, ki so drugače ne-
spodobni za težje delo. Ti razpe-
čavajo rožne vence, semena, no-
gavice, ostanke blaga, limone itd.
Končno poznamo še

**krošnjarje trgovske
potnike,**

ki v izvrševanju svojega pravega
poklica vozijo s seboj v avtomo-
bilu tudi krošnjarsko blago in ga
prodajajo od hiše do hiše ter išče-
jo naročila pri privatnih strankah.
Ti se pečajo v glavnem s prodajo
tekstilnih izdelkov (manufakture),
žitne kave, paprike, slaščic, servi-
sov, porcelana itd.

Neko združenje, ki se sistema-
tično bori proti krošnjarstvu s po-
sebnim kontrolnim organom, je
ugotovilo, da je bilo med 220 pri-
meri krošnjarstva komaj 9 takih,
ki so izvrševali svoj poklic v okvi-
ru zakonskih predpisov. Vsi dru-
gi, torej 211 po številu, pa so iz-
vrševali tak poklic nedovoljeno,
bodisi da so krošnjarili v prepo-
vedanih krajih s prepovedanim
blagom, ali da sploh niso imeli
nobenega krošnjarskega dovolje-
nja, bodisi da so bili nedoletni ali
posedovali le občinsko potrdilo,
bodisi da so krošnjarili ob nede-
ljah, vozili blago v avtomobilih ali
na vozel ali celo prodajali tih-
tapsko blago itd. Nešteto je pri-
merov, da je bil eden in isti kroš-
njar v enem letu zaradi prekrška
ovaden po 5 krat, vendar kljub
temu svojega nedovoljenega obra-
tovanja ni opustil.

V vsaki vasi krošnjar

Krošnjarjev je toliko, da je že
ni vasi, v kateri ne bi trenutno
stalno bival krošnjar te ali druge
grupe. Ljudstvo trgovin danes že
ne potrebuje več, ker krošnjariji
prinese vse v hišo, kar se potre-
buje. Mnogo je pritožb in razočar-
anj, ker je krošnjar te ali one
»nasamaril« z manj vrednim bla-
gom ali za spomin odnesel tujo
lastnino. Tarnanje in jadtikovanje
pa ne pomaga, ker medtem je
krošnjar že odnesel pete.

**Krošnjarstvo ubija
trgovino!**

Trgovca pritakajo davščine, za-
ščita kmetov, visoke obresti, vsa-
kovrstni neumestni predpisi, šika-
ne s te ali z druge strani. Trgo-

vec mora poleg tega biti, ako se
hoče prikupiti občinstvu, v raznih
društvih, dajati podpore, prispe-
vati v vsakovrstne namene, med-
tem ko je krošnjar vsega tega
prost ali plača le malenkostni da-
vek, pri tem pa doseže letno ne-
primerno večji dobiček, kakor da-
našnji srednji podeželski trgovec.
Kadar trgovec opomni tega ali
onega znauca, ki že dolgo pri njem
ni nič kupil, zakaj ne kupi nič
več, dobi odgovor, sem že kupil
od enega, ki je nosil po hišah. Ne
upoštevaj pa take odgovore davčna
uprava, ki navije davek po svoje.

**Krošnjarstvo škoduje
tujskemu prometu!**

Dravska banovina je radi ugod-
ne klimatske lege postala prijet-
no letovišče za tujce. Posebno v
poletnem času je v Sloveniji na
tisoče tujcev. Le prevečkrat se vi-
di mučen prizor, ko tujec kroš-
njarji nadlegujejo s svojim naj-
večkrat zamazan in nehigien-
skim blagom. Kakšne vtise odnese
od nas tak tujec-inozemec, si lah-
ko mislimo. Zato treba krošnjar-
stvo že iz tujko prometnih ozirov
odpraviti!

Krošnjarstvo je že davno zastel-
rel način prodaje blaga, ki je bil
potreben tedaj, ko še ni bilo toli-
ko trgovin. Danes pa je že v skoro
vsaki vasi trgovina in je zato po-
stalo krošnjarstvo nepotrebno. —
Prebivalcem revnejših krajev naj
se pomaga na drug način, da pri-
dejo do kruha, ne pa z izdajo
krošnjarskih knjižic. To pač sa-
mo gospodarsko uničuje trgovce,
od katerih pa država črpa in za-
luteva vedno več dohodkov. Ne sa-
mo to, s krošnjarstvom se nape-

Prodajalčeva načela

Ni uspešen prodajalec, ki mu
gre za njegov lastni prav, temveč
prodajalec, ki zna prodati.

Uspešen prodajalec ne ugovar-
ja, temveč prepriča kupca, da mu
nudi korist.

Ne govoriči, temveč razkaže sa-
mo prednosti ponujane blaga.

Nikdar ne stavlja negativnih
vprašanj, na katere bi mogel do-
biti odgovor: Ne!
Ne omenja nikdar svoje konku-
rence, temveč počasi, pa samoza-
vestno dokazuje prednosti svojega
lastnega izdelka.

Govori o dobroti in koristih
blaga — manj pa o ceni.

Neprestano je na delu, da bi
več stržil.

Nikdar ne pozabi, da večkratni
obiski in razumno se ponavljajo-
če ponudbe prinašajo naročila.

Ne zanemari nikdar svojih od-
jemalcev, ker se zaveda, kaj bi
to pomenilo.

Ne trati s časom ter obdeluje
svoj okoliš metodično in dosledno.

Ni nikdar s enim samim naro-
čilom zadovoljen, če se zaveda, da
bi jih mogel dobiti več.

Ne ostane doma, kadar dežuje,
kajti prav takrat je najboljši čas
za uspešno prodajo. Njegovi od-
jemalci so gotovo doma in trgovskih
posetov je malo.

Samozavesten je, zaupa v izde-
lek, ki ga prodaja, in v svojo
tvrdko.

Ne pozna niti slabih časov niti
krize. Težave so mu samo sred-
stva, ob katerih meri svoje znanje
in ga zboljšuje.

Ne trosi svojih moči za nepro-
duktivno delo.

Dobro se zaveda, da se uspe-
šen prodajalec od srednje dobre
prodajalca loči samo v »malen-
kostih«. Toda njemu so malen-
kosti prav tako važne, kot ono,
kar manj uspešni prodajalec sma-
tra za poglavitno.

Mnogi začetni prodajalec prične
svoje delo s tem, da si svoje pri-
jatelje zagotovi kot kupce. To ja

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18,
37-19 carinska pisarna
24-19 po uradnih urah.

OCARINJENJE

uvoznega in tovarnega blaga, po
svojem car. posr. l. Kladniku,
višjem car. insp. v p. — revizija
deklaracij — car. reklamacije —
rekurzi — carinsko-tarifne infor-
macije itd.

ljuje ljudstvo tudi v nepoštena
dejanja in moralno propadanje.

Zalostno je, da moramo konsta-
tirati, da nekatera oblastva ne na-
stopijo proti krošnjarjem kljub
vloženim konkretnim ovadbam.
Krošnjar hodi še naprej nemoteno
iz kraja v kraj, da ga tudi oško-
dovani ljudje ne morejo prijeti,
če ga pa dobe, je kaznen malen-
kostna, ki pa se običajno na pri-
ložbo, če že ne povsem črta, pa
vsaj globoko zaiža.

Kako torej odpraviti krošnjar-
stvo? Edina od pomoč je, da se za-
devne zakonske določbe spremene
in določijo eksemplarične kazni.
Naj bo urejeno tako, kakor v ne-
katerih sosednih državah, da se
kazen pobere na kraju samem,
kjer uradni organi krošnjarje za-
lotejo in odvzamejo krošnjarsko bla-
go, ki se naj proda potem javno.
Seveda pa je dotičnemu, ki ima
koncesijo, da s tem blagom trguje.
Izkupiček naj se porabi v korist
revnih. Zaplomba blaga je pred-
pisana tudi za tihotapce, zakaj ne
bi veljala tudi za krošnjarje. —
Krošnjarjenje pa naj se dovoli le
z domačimi izdelki, to je z izdelki
hišne industrije. Vsako drugo
krošnjarjenje naj se pa prepove.
Samo na ta način se more kroš-
njarstvo zlo zatreti!

razumljivo; toda njegovo pravo
delo se prične šele takrat, ko ima
krog sebe same prijatelje.

Odjemalca si napraviti za prij-
ateljja je boljše kot pa prijatelja za
odjemalca.

Manj važno je, brigati se za
»poslovne izgled«, kakor pa skr-
beti za to, da imamo v rokah za-
gotovila za dobro prodajo.

Naša zmožnost ni odvisna od te-
ga, kolikó od njih smo prebavili.
Pet minut stvarjajočega premi-
šljevanja in dela je več vredno
kot pa cele noči slediti svojim tr-
govskim željam.

Odločen človek si bo znal s sa-
mim izvajalom več pomagati kot
pa neodločen s celo zbirko orodja.

Odkrijmo se pred preteklim —
zavihajmo si rokave pred bodočim!

Iz naših organizacij

**Združenje trgovcev za sreze Ce-
lje, Gornji grad in Šmarje pri Jel-
šah, v Celju, opozarja svoje člane
na razpis dobave raznih specerij-
skih predmetov za banovinsko hi-
ralnico v Vojniku ter vabi intere-
sente, da si natančneje pogoje
priskrbijo direktno pri upravi
omenjenega zavoda.**

**Kovine so se v Londonu
zopet podražile**

Na borzi kovin v Londonu je
prišlo te dni do burnih scen. Po-
vpraševanje po delnicah kovin-
skih podjetij je bilo vseskozi ve-
liko in delnice so se prodajale po
ulicah še po zaključku borze. —
Skok cen spravljajo v zvezo z ve-
likim oborožitvenim načrtom Au-
glije in z njeno namero, da usta-
novi velika skladišča surovin.
Nekateri angleški listi pišejo v
zvezi s ponovnim skokom cen za
kovine, da se bodo zaradi tega
stroški oboroževanja zelo poveča-
li. Dočim pa so delnice kovinskih
podjetij v skoku, pa so delnice
državnih vrednostnih papirjev na-
zadovale.

Denarstvo

Obveze na pokaz že nad 2 milijardi

Zadnji izkaz Narodne banke z dne 22. februarja izkazuje zopetno povišanje obvez na pokaz, ki so že v februarju narasle za 150,5 milijona din in dosegle vsoto 2.045,9 milijona din. Samo na tekočih računih je vloženo brezplodno skoraj za eno milijardo din.

Če bi denarni zavodi zopet delovali normalno, bi se to stanje hitro popravilo.

Izkaz navaja v ostalem naslednje izpremembe (vse v milijonih din):

Podloga se je povečala za 5,6 na 1.640. Dvignilo se je pa le zlato v blagajnah, dočim je zlato v tujini ostalo neizpremenjeno v višini 33,1.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, so se povečale za 0,2 na 692,2.

Vsota kovane denarja se je dvignila za 23 na 405,9.

Posojila so se skupno dvignila za 17,6 na 1.686,6, in sicer so se menična povečala za 16,5 na 1.438,9, lombardna pa za 1,1 na 247,7.

Razna aktiva so narasla za 1,9 na 855,1.

Obtok bankovcev se je zmanjšal za 26,1 na 5.198,7, povečale pa so se **obveze na pokaz** za 45,8 na 2.045,9. **Državne terjatve** so padle za 14,9 na 34,5, razni računi za 12,5 na 1.065,8, dočim so depoziti po tekočih računih narasli za 71,3 na 945,7.

Razna pasiva so se povečala za 28,7 na 314,9.

Skupno kritje se je povečalo za 29,08 na 29,10%, samo zlato pa od 28,49 na 28,51%.

Italijanska banka povečuje predujme italijanski državi

»Gazzetta Ufficiale« je objavila ministrski dekret, ki daje Italijanski banki večjo svobodo tako v njeni kreditni politiki kot tudi pri podeljevanju predujmov italijanski državi. Začasni predujmi državnih blagajni so z dekretom povečani od 450 na 1000 milijonov lir. Za izredne potrebe države pa sme dajati banka še nadalje zneske proti porzbitvi zakladnih menic. Teh menic dosedaj banka ni sprejemala. Obenem je bil na novo urejen davek na bankovce, ki znaša odslej eno desetino diskonta, toda ne manj ko po odstotka ter se zaračuna na vsak obtok bankovcev razen na bankovce, ki so kriti z zlatom ali devizami.

Te dni je izšel tudi prvi izkaz o stanju obtoka bankovcev. V vseh bankovcev je v obtoku za 16 milijard lir. Dne 31. decembra 1935 jih je bilo v obtoku za 13,3 milijarde lir.

Privilegirana agrarna banka ima svoj redni občni zbor dne 21. marca. Na dnevnem redu so poleg odobritve računskega zaključka

tudi volitve upravnega in nadzornega odbora.

Finančni minister je izdal odlok, da se pri plačevanju skupnega davka na poslovni promet za blago, ki se uvaža iz Nemčije in ki je fakturirano v nemških markah računa nemška marka na podlagi, da je ena marka enaka 13 din.

Nemška vlada bo v marcu razpisala novo notranje posojilo v višini pol milijarde mark, ki bi se

obrestovalo po 4 in pol odstotka. Posojilo se bo uporabilo za plačilo kratkoročnih dolgov Nemčije, ki so nastali zaradi nemškega oboroževanja in akcije proti brezposelnosti.

Kosmati dobiček Dresdner banke je znašal lani 95,2, za 4-5 milijona mark več ko l. 1935. Čisti dobiček pa je znašal le 8-53 milijona mark. Banka bo izplačala ko lani 40dostotno dividendo.

pridobivanje novih odjemalcev. Samo kupcem naših izdelkov jih damo na razpolago. Dodajamo privito dopisnico, ki se je more poslužiti Vaš kupec za naročilo. Vsak naš odjemalec sme zahtevati od nas 50 takih dopisnic brezplačno, ako naroči najmanj 100 kg Kunath-ove piče.

Poslajte predmetno jajčno dopisnico gostilnam, hotelom in dobro situiranim ljudem (zdravnikom, lekarnarjem, ravnateljem, višjim uradnikom in premožnejšim osebam srednjega sloja) in vsem, o katerih mislite, da bi jih mogli pridobiti za nakup svežih jajc. Pripricali se boste, da bo naša dopisnica imela uspeh, zlasti ker je na nji jajčni možiček, ki je že povsod znan. — Tudi sveža jajca naj bodo propaganda zase!

Uvožena jajca nosijo žig one države, odkoder so prišla. Dogovorili smo se z neko proizvajalko gumijastih pečatov, da nam napravi potrebno število žigov za sveža jajca, s katerim jih bomo opremljali. Zelo važno je, da tudi pri tem sodelujete z nami. Pečat velja din 30'—.

Reklama je v teku. Zato ne morem o njenem uspehu poročati.

Vsa reklamna zamisel je nenačelna in tudi nesebična. Saj vodi celotno kolektivno reklamo dobavitelj za svoje odjemalce. Kakšna reklama pa naj bi bila ob opisanem položaju bolj uspešna kot pa je ta za izdelke svojih odjemalcev? To je snubitev in trgovska politika na dolgo roko! Iz tega se učimo: Zastopajmo koristi svojih odjemalcev, kajti njih koristi so tudi naše!

Drobne vesti iz Bolgarske

Od lanske tobačne žetve, ki je dala okoli 36 milijonov kilogramov tobaka, je dosedaj prodane že okoli 50 odstotkov. Cene so se gibale med 40 in 50 levov za kilogram. V primeri s prejšnjimi cenami so bile za 20 odstotkov večje. Glavni kupci so bile monopolske uprave Avstrije, Italije, Poljske in Češkoslovaške ter nemške tovarnice tobačnih izdelkov. Pričakuje se, da bodo del preostalega tobaka kupili Amerikanci.

Ministrski svet je sklenil, da se zniža carina na uvoz avtomobilov, carina na uvoz motociklov pa se popolnoma odpravi. Zato pa se bo povišala trošarina na špirit.

Novi bolgarski državni proračun predvideva 6.912 milijonov levov izdatkov in ravno toliko dohodkov ter je za 748 milijonov levov večji od letošnjega. Od te vsote pa je določeno za naknadne kredite 420 milijonov. Povečani so izdatki za vojsko in za železnice. Največja postavka je izdatek za tuje dolgeve, ki znaša 2008 milijonov levov. Vendar pa je ta postavka letos zaradi sporazuma s tujimi upniki znižana za 235 milijonov levov. — Med dohodki je največja postavka dohodki neposrednih davkov v višini 2.764 (letos 2.816) milijonov levov.

Zgled dobre kolektivne reklame

Švicarski uvozniki jajc so morali poleg uvoženih jajc prodati še tudi 44 milijonov domačih svežih jajc, ki so bila seve znatno dražja kakor pa uvožena. S tem seveda uvozniki niso bili zadovoljni in so proti prevzemu toliko števila domačih jajc protestirali. Tako se je zgodilo, da je predstojnik nadzorovalnice cen v Bernu po razgovorih, ki jih je imel z uvozniki jajc, odredil, da v prihodnje morajo uvozniki prevzeti od Švicarske uvoževalne družbe jajc le še samo 35 milijonov domačih jajc. Ta odredba je pomenila za švicarske rejce kokoši velik udarec, kajti za 9 milijonov jajc je bilo potrebno iskati novih odjemalcev. To pa ni bila posebno lahka naloga, ker je bila cena uvoženih jajc, zlasti ker se ni od njih pobirala nikaka uvozna carina, v primeri z domačimi svežimi jajci zelo nizka. Odredba je bila kvarna tudi za švicarsko narodno gospodarstvo, saj so uvozne tvrdke z maloštevilnimi namoščenci ogrožale postranske dohodke 250.000 rejcev kokoši in na ta način odjedle tisočim in tisočim kmetovalcem zadnji kolikor toliko dober zaslužek.

Kaj tedaj storiti? Reklame posamezen gospodar, ki redi kokoši, ne zmore. To je jasno. Bila je nevarnost, da se število kureline zmanjša. To pa bi zadelo zelo neprijetno tudi mlin za pičo »Kunath« v Aarau-u, ki bi s padcem števila kureline prodal pač manj svoje piče. To pa se ne sme zgoditi. Reklama za pičo bi ne imela pravega uspeha, če ni odjemalcev za jajca. Preostalo torej ni drugega, kakor da mlin za pičo »Kunath« prične z dobro premišljeno reklamo za prodajo domačih svežih jajc. Čim bolj bodo šla ta jajca v promet, tem več bomo prodali naše piče, so si mislili lastniki omenjenega mlina.

Mlin za pičo »Kunath« ima svoj hišni časopis in v njem je začel snubilni boj za sveža jajca. V svoj voz je vpregel tudi svojih 20.000 odjemalcev. Način tega reklamne-

ga naskoka je zelo interesanten, da naravnost vzoren. Kot zgled naj služi, kako spretno zna k napredku stremeča tvrdka kljub vsem nepredvidenim odredbam štiti svoje pa tudi interese svojih odjemalcev. Boj se je bojeval pod geslom (sloganom): »Trdim — to naj Vam zaleže: švicarsko jajce je še bolj sveže.« Razdelila je 2 milijona barvanih reklamnih etiket, ki so nosila omenjeni slogan. To je šlo na njene stroške, dočim je svojim odjemalcem nudila poljubno število teh etiket po lastni nabavni ceni. Dala je natisniti tudi snubilne dopisnice za svoje odjemalce ter jim poleg tega dala še na razpolago poseben žig za sveža jajca.

O tem poročila tvrdka »Kunath« v svojem hišnem časopisu naslednje:

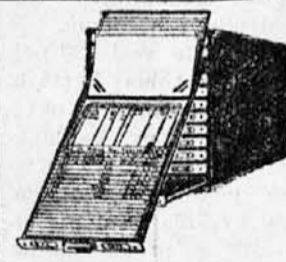
Reklamni boj za sveža jajca

Ko smo zvedeli, da so švicarski rejci kokoši glede prodaje 9 milijonov jajc prepuščeni sami sebi, smo takoj pričeli razmišljati, kako bi prodajo podprli z večjo reklamo. Računali pa smo tudi s tem, da nas rejci kokoši v našem boju podprejo. Splošna reklama, ki ji je bil namen pojasnilo o veliki vrednosti popolnoma svežih jajc, je obstajala v reklamni znamki: jajčnega možička. Svojim odjemalcem smo poslali celo polno takih znamk, ki so jih po porabi mogli pri nas vedno znova naročiti. Prosili smo jih, naj te znamke lepijo na svoja pisma, račune, okrožnice, prav tako pa tudi na pošne zavojce. Sploh naj bi naš odjemalec

ničesar ne odposlal, ne da bi na dotično stvar prilepil jajčnega možička. Za one odjemalce pa, ki zalagajo trgovce, smo znamko povečali na velikost 33 cm in jo pritrjeno na lepenko oddajali za lastno ceno din 250. Obenem smo prosili, naj jih izroče trgovcem, ki naj jih nameste na vidnem prostoru v trgovini, kjer naj bi snubila za sveža švicarska jajca. Mislili smo si: Če bodo rejci kokoši sledili našim navodilom in se vsak izmed njih zavzel za našo skupno stvar, bo v prihodnjih 14 dnevih stal jajčni možiček že v tisočih trgovinah in delal propagando za sveža jajca.

S tem pa naša akcija še ni bila izčrpana. Nabavili smo si še jajčno dopisnico. (Ta ima sliko snubilnega lika za sveža jajca ter že omenjeno geslo.) Poleg tega smo napisali še nekaj dobrih razlogov za nakup svežih jajc ter pristavili: »Iščemo še nekaj odjemalcev za sveža jajca ter Vas vljudno vprašamo, če Vam moremo z njimi služiti. Odpošljamo jih vsak dan sveža. Če vzamete najmanj 20 jajc, Vam jih moremo dati po... Rp. S temi jajci boste gotovo zadovoljni. Z odličnim spoštovanjem.« — Pod podpisom smo še pripomnili: »Uvožena jajca so večkrat po 14 dni stara. V tujini jih zbirajo v trgovinskih centrih, jih kontrolirajo in zavijejo. Zatem jih odpošljejo, da napravijo jajca dolgo pot iz Finske ali z Balkana k nam, pokupijo jih trgovine, kjer si jih nabavite Vi. Ta jajca ne dajo nikdar tako dobrih, okusnih in tečnih jajčnih jedi kot pa naša sveža jajca.«

Ta dopisnica naj Vam služi za

»SOFRA« - KARTOTEKE

predstavljajo višek preglednosti in priročnosti: Prihranite Vam bodo mnogo časa in denarja. Pošlite po prospekt! Zahtevajte našega poštika, da Vam jih pokaže.

„Sofra“ — T. Soklič, Maribor, Aleksandrova cesta šte. 43

Prof. Degen Friderik

Reklamno pravo

(Dalje)

§ 286. Radi čezmerne prikratbe, posebno radi prikratbe nad polovično, ni mogoče zahtevati izpolnitev trgovskih kupčij. Prodajalec lahko prevzem odkloni. Na primer: na mesto rdečega vina je bilo dobavljeno belo vino! Dalje... pri poglavju o komisariju se navaja, da isti ne sme prodajati ali kupovati blaga pod ali nad limitom (določeno cenno), da ne sme prodajati na kredit ter redno ne sme sam nastopati kot kupec ali prodajalec. Izjema: pri blagu, ki ima borzno cenno!

§ 1. zakona o družbah Z. O. Z. iz 1906. leta prvi. točka druga... Družbe Z. O. Z. ne smejo izvrševati zavarovalnih kupčij in ne nastopati kot politična društva!

Zakon o pobijanju nelojalne konkurence

od 4. aprila 1930 leta. Ta zakon navaja primere nečedne reklame, ti primeri pa spadajo v področje negativne reklame. Trdimo lahko, da moremo ta zakon v celoti uvr-

stiti v reklamno pravo. Zakon ima 44 členov. Zakon sam daje predvsem civilno-pravno zaščito, kazensko-pravno pa daje K. Z. Preganjati se začne storilec po tem zakonu na zasebno tožbo, predvidene pa so denarne in upravne kazni, a po kaz. zakonu tudi zaporne kazni.

Primer upravne kazni po zakonu o pobijanju nelojalne konkurence je na primer: odvzem pravice izvrševanja obrta ali prepoved sodelovanja pri državnih dobavah!

Paragraf prvi tega zakona se glasi: »Kdor stori v poslovnem prometu zaradi konkurence dejanje, nasprotno dobrim običajem, ki bi moglo oškodovati drugega konkurenta, sme biti tožen. Namen tej tožbi je prepoved nadaljnega izvrševanja tega dejanja, odstranitev s tem storjenega nepravilnega stanja in povračilo škode.«

Po tem zakonu so specialna dejanja nelojalne konkurence:

1. nelojalna reklama,
2. neresnična označba o izvoru blaga,
3. očrnjevanje,
4. zloraba obeležja tujega podjetja,

5. podkupovanje,

6. kršenje in izkoriščevanje tajnosti v proizvajanju in trgovini,

7. nelojalna konkurenca pomožnega osebja in njegovo izkoriščanje po drugem konkurentu.

Ad 1: Dejanja nelojalne reklame označuje člen drugi takole: »Kdor javno navaja ali kdor raznaša o razmerah svojega ali tujega podjetja kar koli, kar utegne izzvati zmotno, in kdor ustvari s tem podjetju v konkurenčni prednost na škodo drugih konkurentov, sme biti tožen, da se mu prepove tako navajanje ali prenašanje, da se odstrani s tem ustvarjeno nepravilno stanje in da se povrne storjena škoda.«

Semkaj spadajo zlasti navedbe o kakovosti in količini, o naravi ali sestavi kakšnega blaga, o izvoru, o prodajnem tržišču in prodajnih pogojih, o imovinskih in kreditnih razmerah, o načinu proizvajanja ali odrejanja cen blaga ali dela, o zaščiti blaga s patentom, vzorcem, modelom in žigom, o metodah proizvajanja ali posloводства, o posebnih razmerah, o trajanju in obsegu podjetja, o povodu ali vzroku ali namenu proizvoda ali dela, o stanju zaloge in o odlikovanjih in prednostih. Za ta

odlikovanja in za te prednosti se smatra tudi uporabljanje lika Njegovega Veličanstva kralja ali koga izmed članov kraljevskega doma, državnega ali javnega grba, drugih državnih emblemov, uradnih znakov in punccev za garancijo na blagu, znaka in imena Rdečega križa, če konkurent nima izrečnega dovoljenja za njih uporabljanje.

Delikti so popolnoma jasni. Znan primer: Neko podjetje v

dravski banovini je prodajalo zavitke svojega blaga po din 150, ta cena je bila že nekako standardizirana. Slično podjetje iz donavske banovine je prodajalo enako blago ter v enaki množini za ceno din 050. Sledila je tožba radi nelojalne reklame. Podjetje iz donavske banovine je bilo obsojeno po členu prvem, točka prva, na plačilo 150.000 — dinarjev odškodnine po prej navedenem zakonu. (Dalje prihodnjč.)

Občina Ljubljana.

Mestni pogrebni zavod

Potri globoke žalosti javljamo, da nas je naš iskreno ljubljani dobri soprog, oče, brat, svak, stric itd., gospod

dr. Janko Kersnik

ravnatelj Kmetске posojilnice ljubljanske okolice

zapustil po kratkem trpljenju v četrtek, dne 25. t. m. ob 23. uri.

Nepozabnega pokojnika bomo spemili na zadnji poti v soboto, dne 27. t. m., ob 15. uri iz Stare poti šte. 2 na pokopališče k Sv. Križu.

Venci se v prid dobrodelnim namenom hvaležno odklanjajo.

V Ljubljani, dne 26. februarja 1937.

PAVLA roj. KNEZ, soproga,

JANEZ, abs. tehnik, MICA, ALEŠ, cand. iur., otroci — in ostalo sorodstvo.

Italijanski gospodarstveniki za normalne trg. odnošaje z Jugoslavijo

Po poročilu, ki ga je te dni dobil Jugoslovanski Kurir iz Milana, niso italijanski gospodarski ljudje zadovoljni s sedanjo trgovinsko pogodbo med Jugoslavijo in Italijo, ki kakor znano poteče dne 31. marca. Milanski gospodarski ljudje ne zahtevajo, da Italija ne more imeti aktivne trgovinske bilance z Jugoslavijo. Ta bi se mogla doseči samo z velikim omejevanjem jugoslovanskega uvoza v Italijo. To pa niti ne more biti po godu niti italijanskim izvoznikom, še manj pa uvoznikom.

Italijanski izvozniki v 5 mesecih trajanja trgovinskega provizorija med Jugoslavijo in Italijo niso dosegli onih rezultatov, ki so jih pričakovali na odločujočih italijanskih mestih. Izvoz v Jugoslavijo je namreč preveč kompliciran zaradi preštevilnih predpisov, ki jih preje ni bilo.

Italijanski uvozniki poudarjajo, da mora imeti Jugoslavija tudi v bodoče na italijanskem trgu ono svobodo, ki jo je imela pred uvedbo sankcij, ker od te svobode ne bo imela koristi samo Jugoslavija, temveč tudi Italija. Italijanski gospodarski ljudje pravijo, da se z Jugoslavijo najlaže trguje, laže ko s katero koli drugo srednje-evropsko ali balkansko državo. Od omejevanja jugoslovanskega uvoza v Italijo bo imelo večjo škodo italijansko gospodarstvo ko jugoslovansko, ker se je Jugoslaviji posrečilo, da je našla nove trge, do čim mora Italija uvažati isto blago iz drugih držav, toda po mnogo bolj neugodnih pogojih, kakor pa bi mogla blago nabaviti v Jugoslaviji.

Zato italijanski gospodarski ljudje žele, da bi se od 1. aprila dalje vodila trgovina med Jugoslavijo in Italijo tako, kakor se je vodila pred sankcijami ter na isti bazi in po isti trgovinski pogodbi.

Vprašanje likvidacije klirinskih terjatev Jugoslavije bi se moralo reševati čisto ločeno od drugih trgovinskih vprašanj. Po mnenju italijanskih gospodarskih ljudi bi se to vprašanje najlaže rešilo z jugoslovanskimi državnimi nabavami v Italiji. Saj ima Italija prav tako dobre industrijske izdelke ko Nemčija, Madjarska ali Avstrija. Danes pa nabavlja Jugoslavija te predmete v teh državah, ker ima z njimi aktivno bilanco.

Mednarodni borzni indeks

Razpoloženje na velikih svetovnih borzah je bilo v preteklem tednu večinoma dobro, da so na večini borz tečaji napredovali. Le v Londonu, New Yorku in Milanu so tečaji nazadovali, za kar pa je vzrok le v lokalnih vzrokih. Gibanje tečajev kaže naslednja tabela:

Koncem 1927	26.9	13.2	20.2
= 100%	1936	1937	1937
London	78.3	78.9	78.4
Pariz	38.8	64.6	66.1
Bruselj	36.3	56.5	60.8
Amsterdam	43.0	71.1	71.5
Curih	41.9	67.8	68.4
Berlin	40.0	43.9	44.7
Praga	89.6	103.1	104.5
Dunaj	48.7	71.1	72.5
Milan	197.3	119.6	119.4
Stockholm	23.6	29.6	30.1
New York	103.3	123.8	122.9

Mednarodni borzni indeks se je v preteklem letu dvignil od 75% na 76,3%.

Že v 24 urah barva, plesira in kemična snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlobna snazje, ovratnike in manšete. Pere, snaki, monga in lika domače perila

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Naš sadni izvoz

Občni zbor Združenja sadnih trgovcev in izvoznikov v Mariboru

Pred leti so se naši izvozniki organizirali skupno s sadnimi trgovci v Združenju sadnih trgovcev in izvoznikov v Mariboru. Vendar se je kmalu izkazalo, da imajo izvozniki povsem drugačne interese nego trgovci s sadjem. Ko je združenje prestopalo poslovati kot prisilna organizacija, so se izvozniki organizirali v posebnem Udruženju sadnih izvoznikov.

To združenje je imelo dne 17. februarja 1937 svoj občni zbor, ki ga je vodil predsednik Srečko Krajnc. V svojem poročilu je po opravljenih formalnostih podal zanimive podatke o našem izvozu. Prizad je poveril združenju delitev kontingentskih listov za dravsko banovino. Dobili jih niso le člani, ampak vsi, ki so jih zahtevali. Pri upravljanju so se pa pokazale težkoče, ker so posamezniki vzeli kontingentne liste, niso pa ničesar izvozili. Združenje je te neizrabljene kontingentne liste zahtevalo nazaj; k sreči je šlo za stranke, ki so vzele le po 1 ali 2 lista. V svojih daljnjih izvajanjih se je predsednik dotaknil vprašanja, kdo je izvoznik in kdo ne in poročal o raznih intervencijah pri oblastvih. Veliko podporo je imelo združenje v narodnem poslanecu g. Ivanu Mohoriču, ki je ob vsaki priliki ščitil interese izvoznikov. Za njegovo pomoč so se mu zborovalci zahvalili s posebno brzojavko, katero so poslali z obnega zbora.

Nato je poročal tajnik g. Palouc. Po njegovem poročilu se je izvozilo v lanski seziji v Nemčijo 371 vagonov jabolk v teži 3.074.486 kg. Od tega so izvozili člani združenja 351 vagonov v teži 2.911.927 kg. Ostali izvozniki, ki niso člani združenja, so izvozili 18 vagonov v teži 142.509 kg. Poleg tega je izvozila Kmetijska družba 2 vagona v teži 20.056 kg. Ti podatki se nanašajo samo na dravsko banovino. Koliko je znašal izvoz iz drugih banovin, poročevalcu ni znano, ceni pa se okroglo na 500-600 vagonov. Izvoza v ostale države, kakor na Češkoslovaško, Francijo, Švico, Italijo itd. združenje ne vodi v evidenci, ker za te države niso potrebne kontingentne listine.

G. Palouc je podal tudi blagaj-

nisko poročilo, iz katerega je razvidno, da združenje ne pobira nikake članarine, ampak krije svoje režijske izdatke iz pristojbin za izdane kontingentne liste. Na teh pristojbinah je združenje pobralo v l. 1936. din 10.770.—

Daljša debata se je razvila v nadaljnji točki dnevnega reda, to je o predlogu Zveze trgovskih združenj, naj se za zastopstvo interesov sadnih trgovcev osnuje v okvirju zveze posebna sekcija. Vendar do definitivnega sklepa ni prišlo, ker je prevladovalo mnenje, da so interesi izvoznikov zadostno zavarovani v združenju. Zbog tega smatra združenje vsaj za enkrat ustanavljanje osrednje sekcije za prežgodnje. Pač pa smatra sodelovanje Zveze za dobrodošlo, in bo v bodoče na seje združenja vabilo vedno tudi zastopnika Zveze.

Nato je sledila razprava o železniškem prevozu sadja. Soglasno se je sklenilo naprositi Generalno

direkcijo drž. železnic: a) da se podaljša nakladalni rok na 12 ur, b) da se zniža prevoz za embalažo in c) da se smatra blago v odprtih zabojih (brez pokrovov) za rinfusa blago in se naj temu ustrezno pobira nižja vozarina.

Pri volitvah je bil soglasno izvoljen za predsednika g. Srečko Krajnc, za odbornike gg. Oton Suppanz, Maks Palouc, Ilirko Soucnschein in Anton Kerenčič; za nadzorni odbor pa gg. Janko Kostanjšek in Franc Vaupotič.

Pri slučajnostih se je obravnavalo vprašanje tovarnine, ki se mora po obstoječih predpisih plačati do nemške meje. Sklenilo se je naprositi finančno ministrstvo, do dovoli prodajo nemškim uvoznikom franco nakladalna postaja ali vsaj naša meja. Obravnavala so se še nekatera notranja organizatorična vprašanja, na kar je predsednik g. Krajnc zaključil lepo uspešno zborovanje.

Deputacija trgovcev pri županu dr. Adlešiču

V sredo dopoldne je sprejel župan dr. Adlešič izven svojih običajnih sprejemnih ur deputacijo ljubljanskega trgovstva, ki jo je vodil podpredsednik združenja trgovcev Roman Golob, v kateri pa so bili še gg. Krivic, Volk, Čebin, Zeleznikar, Jeras in tajnik združenja Smuc. Deputacija je bila pri g. županu poldrugo uro.

Vodja deputacije Golob je najprej sporočil g. županu, da so vsi zastopniki gospodarskih stanov ustanovili svoj akcijski odbor z nalogo, da informira vse odločujoče činitelje o težkem stanju ljubljanskih gospodarskih stanov. Akcijski odbor je v ta namen že obiskal bana dr. Natlačenca ter finančnega direktorja dr. Sedlarja in njegovega pomočnika Sattlerja, katerima je tudi izročil posebno spomenico o zmanjšanju pridobitne sposobnosti ljubljanskih davkoplačevalcev. Prepis te spomenice je deputacija izročila tudi g. županu. Zato prosi deputacija g. župana, da se mestne davščine ne bi

povišale, zlasti pa, da bi se korigirale nekatere trošarine in uvoznine, ki ne zadenejo samo trgovine, temveč tudi najbolj revne sloje.

G. župan dr. Adlešič je nato opozoril deputacijo na izredno težko finančno stanje Ljubljane, ki je eno najbolj zadolženih mest v Jugoslaviji. Navedel je nadalje razne statistične podatke, ki dokazujejo, da so v drugih mestih davščine še večje. Govoril je tudi o raznih drugih težavah, ki jih mora pri sestavljanju proračuna premagati. Dejal je, da so bili vsi nepotrební izdatki iz proračuna itak črtani in da je ostalo v njem le to, kar je neobhodno nujno. Vendar pa bo skušal, kolikor mu bo le mogoče, ustreči željam trgovcev.

V razgovoru, ki je sledil tem načelnim izvajanjem, so posamezni člani deputacije opozorili g. župana na nekatere posebno usodne momente. Ljubljana je danes najdražje mesto v državi. Ker je bil tudi znižan zaslužek prebivalstva,

Esperanto

Urejuje in vodi tečaj: Damjan Vahen, Ljubljana

Pri korelativnem (vzajemnem) sestavu moramo omeniti še besedici ajn in ĉi. Besedica ajn stoji samo za vprašalnimi korelativi, tako: kie ajn = kjer koli; kio ajn = kar koli. Besedica ĉi pa stoji pred ali za kazalnimi korelativi, kadar hočemo naznačiti neposredno bližino: tieĉi = tukajle; ĉitie = tieĉi; tiuĉi = tale = ĉituu.

Novaj vortoj: paco = mir; meti = položiti; paĝo = stran; kaŝi = skriti; ŝteli = krasti; horo = ura; fini = končati; alta = visok, -a, -o; folio = list; rivero = reka; poŝo = žep; depeŝo = brzojavka; kuŝi = ležati; ordoni = zapovedati; nepo = vnuk; edzo = soprog; scii = vedeti; ricevi = dobiti; plaĉi = ugajati; buŝo = usta; sufice = zadosti, dosti; dangero = nevarnost; kondiĉo = pogoj; sorĉi = čarati; adiaŭi = posloviti se; admoni = opominjati; devi = morati; povi = moči; plori = jokati; rajto = pravica; songi = sanjati; manĝi = jesti; aĉeti = kupiti; tranĉi = rezati; ĉevalo = konj; sovaĝa = divji, -a, -e; ŝuldo = dolg.

Veletni ali železni naklon: tvorimo ga, da dodamo glagolskemu korenu končnico -ul-, tako: legu! = čitaj! - ekstaru! = vstani! - mi laboru! = naj delam! V drugi osebi ednine in množine zaimek izpuščamo, rabiti ga pa moramo, če je na njem poseben povdarek. Za povedkom (glagolom glavnega stavka), ki izraža napoved, željo, zahtevo, zapoved, prepoved, prošnjo ali kaj podobnega, stoji vedno tudi odvisni glagol v veletniku s ke, tako: Mi deziras, ke vi tuj foriru! = Želim, da takoj odideš! Pa tudi v namernih stavkih rabimo veletni naklon, samo da namesto veznika ke rabimo por ke: Gardu lin, por ke li ne falu! = Čuvaj ga, da ne pade!

Brezosebni zaimek: oni je nedoločni osebek, podan v slovenščini s 1. osebo množine ali pa človek...; ljudje...; oni parolas = govori se; ljudje govore; človek govori.

V stavkih brez osebkov pa se zaimek v esperantu izpušča, kakor se izpušča v slovenščini, tako: pluvas = dežuje; fulmas = bliska se.

Besede sestavljamo tako, da dodajamo korenem priponke bliže, čim važnejše so: mal-san-ul-ej-o = bolnica.

bo-: predponka, ki znači sorodstvo po ženitvi: bopatro = tast; bofilo = zet; bofratino = svakinja;

dis-: predponka, ki znači nekaj razdeliti-razločiti: dismeti = razmetati; dissolvi = razrešiti; disfali = razpasti;

pra-: predponka, ki znači isto, kakor v slovenščini, tako: praarbaro = pragozd; praavo = praded; prapatro = praoče;

-ar-: priponka, ki znači zbirko, množico bitij ali predmetov iste vrste, ki tvorijo zase celot: -arbaro = gozd; montaro = gorovje; hom. = človeštvo;

-er-: priponka, ki znači del ali drobec celote: panero = drobtina (kruha); neĝero = snežinka; fajrero = iskra;

-ul-: priponka, ki znači osebe po kakih določenih lastnostih, nagibu ali telesni hibi: blindulo = slepec; ĝibulo = grbavec; sanktuĥino = svetnica; scienculo = znanstvenik;

-ee-: priponka, ki znači pojmovne izraze, kakovost: beleco = lepota; longeco = dolgot; blindeco = slepota.

Ker smo že enkrat omenili, da sestavljamo besede na ta način, da dodajamo korenem predponke in priponke, moramo omeniti še, da lahko spajamo tudi korene, in sicer tako, da je najvažnejši koren na zadnjem mestu: tag-lib-ro = dnevnik; fiŝ-kapt-ist-in-o = ribolovka.

Nadaljevanje v tedenski številki

je konzum nujno padel, Previsoke mestne trošarine so povzročile, da niso ljubljanska podjetja po deželi več konkurenčna, na drugi strani pa se je silno razvilo tihotapstvo. Zlasti s sladkorjem in špiritom, a tudi z mleviskimi izdelki. Velikansko škodo povzroča trgovini tudi nelegalno krošnjarstvo. V tem pogledu je župan dr. Adlešič takoj obljubil, da bo ostro nastopil proti takšnemu krošnjarstvu ter je v to potrebna navodila tudi že izdal. Člani deputacije so opozorili g. župana še na škodljive posledice zvišanja trošarine na premog ter predlagali, da se žaganje drv po mestu odpravi.

G. župan je vzel vse predloge deputacije na znanje in ponovno obljubil, da bo skušal ustreči vsem izrečenim željam.

Zunanja trgovina

V zvezi z dubrovniškim sestankom Gospodarskega sveta Male antante se začno te dni trgovinska pogajanja med Romunijo in Češkoslovaško. Pri tej priliki se bodo določila tudi načela romunsko-češkoslovske plačilnega prometa.

V Beogradu se pripravlja ustanovitev družbe za zasebne kompenzacije, zlasti z državami, s katerimi trgujemo na bazi plačevanja v devizah. Družba pa bi delala tudi s klirinskimi državami. Pa ne, da gre tu za neko novo stehnično unijo.

Francoska vlada je odobrila za uvoz našega cementsa v Alžir letni kontingent v višini 4000 ton.

Nemško-poljski dogovor o podaljšanju trgovinske pogodbe iz l. 1935. je bil sedaj podpisan. Nova pogodba prinaša marsikatera zboljšanja. Poljski izvoz bo po novi pogodbi znašal okoli 176 milijonov zlotov, prav toliko tudi nemški. Za najvažnejše poljske izvozne predmete, ko les in prešiče, so določeni stari kontingenti. Postranski stroški, ki so se dosedaj morali plačati v devizah, se bodo mogli sedaj plačati tudi v kliringu.

Češkoslovaška vlada je oddala v januarju in februarju naročil za čsi. železnice v višini na 100 milijonov Kč. Grč za nabavo lokomotiv, motornih in potniških vagonov.

Praski kartel bombažnih tiskarn je sklenil, da poviša cene za 5 odstotkov.

Turčija je ustavila izplačevanje predjemov na terjatve turških izvoznikov v Nemčijo, ker je debetni saldo Nemčije preveč narastel.

Tri podmornice, ki jih gradi Italija za Brazilijo, bo plačala Brazilija s kavo.

Med ameriško in nemško vlado je bil dosežen sporazum, da bo mogla Nemčija izvoziti iz Amerike večje količine bombaža, ki ga bo plačala z izvozom svojih industrijskih proizvodov.

Od špekulacije precej navzgor pognane cene za platino so se na londonskem trgu zopet znižale ter velja unča platine zopet 11-75 (prejšnji teden 13) funta.

Trgovinski register

Vpisale so se naslednje tvrdke:

Exportles, družba z o. z. v Ljubljani. Obratni predmet: trgovina s kurivom vseh vrst, z lesom in lesenimi izdelki ter vsemi stavbenimi potrebščinami, eksploatacija gozdov, ustanavljanje lesnih industrij in posredovanje pri nakupih in prodajah gozdnih produktov. Osnovna glavnica v višini 200.000 din je vplačana v celoti. Poslovodja Fran Škrbec, industrialec v Ljubljani. Poslovodja zastopa družbo samostojno.

Papireteka, družba z o. z. v Ljubljani. Obratni predmet: trgovina s papirjem, pisarniškimi in šolskimi potrebščinami ter galanterijskim blagom. Osnovna glavnica v višini 200.000 din je vplačana v celoti. Poslovodja Ivan Pestotnik, trgovec v Ljubljani. Poslovodja zastopa družbo samostojno.

Stanislav Seršen, Ljubljana. Obratni predmet: trgovska agentura in trgovina z lesom. Imetnik: Stanislav Seršen, trgovec v Kranju, Vila Zala.

Opozarjamo na današnji insert Praskaega veleesajma, ki bo od 5. do 14. marca 1937.

Doma in po svetu

Ljuba Davidović je imel na konferenci demokratske stranke v Beogradu govor o dolžnostih vseh, ki so za demokracijo. Z vsa odločnostjo je treba braniti demokracijo in se ne ustrašiti nobenih posledic. Tik predno je prišla radikalna stranka na vlado, je bilo 90 radikalnih voditeljev aretiranih in 30 od njih je bilo ustreljenih, takoj nato pa je imela stranka absolutno večino v državi. Ne zadoštuje, da se demokracija brani z besedami, temveč se mora braniti tudi z dejanji. Oni, ki nočejo tako postopati, naj zapuste demokratske vrste.

Naša vlada je izdala sklep, da se prepove vsako zbiranje in odhajanje prostovoljcev v Španijo. Tudi vsako pošiljanje darov v Španijo je prepovedano.

Železniški most čez Savo pri Zagrebu se je po sklepu vlade oddal tvornici strojev in vagonov v Slavonskem Brodu za 28 milijonov din.

Na predlog trgovskega ministra je vlada sprejela uredbo o zavarovalnicah.

Nadalje je vlada na predlog finančnega ministra sprejela uredbo o notranji organizaciji Poštne hranilnice ter o drž. tovarni sladkorja na Čukarici.

Tudi beograjski upodabljajoči umetniki so protestirali proti načinu, kakor so se izbirali umetniki za pariško razstavo. Beograjski umetniki se zato razstave ne bodo udeležili. Treba na vsak način ta negativizem obćudovati, da se je razstav. odboru posrečilo združiti srbske, hrvatske in slovenske umetnike v enotnem protestu.

Na ljubljanski univerzi je bilo v zimskem semestru vpisanih 1784 rednih in 4 izredni slušatelji ter 318 rednih in 1 izredna slušateljica.

ca. Na filozofski fakulteti je bilo 430 slušateljev (207 slušateljic), na juridični 654 (66), na medicinski 164 (26), na tehnični 359 (14) in na teološki 177 slušateljev.

Skupščinski odbor za proučevanje zakona o gospodarskih združenjih nadaljuje svoje delo ter je sprejel §§ 51. do 89. načrta.

Kolektivna pogodba med strokovnimi organizacijami ter Kranjsko industrijsko družbo je bila v sredo podpisana. Podpisale so jo vse strokovne organizacije razen Saveza metalnih radnika Jugoslavije, ki pa jo bo tudi podpisal.

Novi proračun mesta Karlovca znaša 20.8 milijona din in je za 1 milijon manjši od lanskega. Občinska doklada je proračunana na 40 odstotkov.

Požar je uničil gimnazijsko poslopje v Ohridu. Ker je mesto Ohrid brez gasilcev, so morali priti na pomoč gasilci iz Bitolja. Seveda so prišli prepozno. Lepe razmere!

Po odredbi policije ne smejo nočni lokali v Splitu nič več zaposlovati žensk. Kaj pa bodo sedaj počele te ženske, ki bodo nakrat brez službe?

Renata Tyrš, vdova Miroslava Tyrša, ustanovitelja Sokola ter hčerka Fügnerja, drugega ustanovitelja Sokola, je umrla v Pragi v starosti 83 let. Za njeno zaslužno narodno delo in publicistično delo ji je pred leti podelila praška univerza častni doktorat.

Vojvoda Windsorski se bo za stalno naselil na Koroškem v gradu grofa Münstra pri Beljaku.

Na seji čl. parlamenta je prišlo med govorom poslanca Heinleinove sudetske stranke do pretepa. Vzrok je bil v sporazumu, ki je bil dosežen med vlado in aktivističnimi nemškimi strankami in ki je precej oslabil pozicijo Heinleinove stranke.

Ras Desta, ki je kot zadnji etiopski poveljnik vodil borbo proti Italiji in ki je odbil vse ponudbe

Italijanov, je bil od Italijanov ujet in takoj nato ustreljen. — V Adis Abebi in po vsej Etiopiji je proglašen preki sod in vojna so-dišča delajo s polno paro.

Francoska vlada je zaprla vse meje med Španskim in Francoskim Marokom. Meje so bile zaprte isti dan, ko je gen. Franco spravljal zopet 5000 maroških prostovoljcev v Španijo. Nadaljnje odpošiljanje prostovoljcev iz francoskega Maroka hoče Francija z zaprtjem meje preprečiti. Zaradi slabe letine je namreč med Maročani dokaj velika pripravljenost, da se javijo med prostovoljce.

V Napulju se je vkrcala velika nemško-italijanska komisija strokovnjakov, ki bo proučila premogovna ležišča v Etiopiji, zlasti ona v okolici Hararja.

Incident z italijanskim in nemškim poslanikom, ki sta se udeležila demonstrativnega pogreba dveh članov romunske železne garde, bo poravnani s kompromisom. Po svojem povratku iz Aten v Bukarešto je imel zunanji minister Antonescu razgovore z romunskima poslanikoma v Berlinu in Rimu ter z nemškim in italijanskim poslanikom v Bukarešti. Antonescu je izjavil, da je našel kompromisno formulo, po kateri se bo mogel konflikt mirno rešiti. Poslanika bosta izjavila, da sta se le udeležila cerkvenih svečanosti, ne pa tudi političnih demonstracij ob pogrebu.

Naknadno se poroča, da so po atentatu na Grazianija italijanski oficirji in vojaki kar na slepo začeli streljati v zbrane Etiopce, da jih je na mestu obležalo okoli 100, nad 300 Etiopcev pa je bilo težko ranjenih. Nadalje se poroča, da je položaj v Adis Abebi silno napet in da je sovražstvo proti Italijanom zaradi zadnjega streljanja na Etiopce nevarno naraslo. Poroča se tudi o novih bojih med italijanskimi četami in etiopskimi četami.

V madjarskem premogovniku

pri Pečuju je ostalo okoli 300 rudarjev v premogovniku ter začelo gladovno stavko. Rudarji so tudi preprečili v rudniku vsa zaščitna dela ter ustavili črpalke. Pred rudnikom so se začele zbirati velikanske množice ljudi, ki so zahtevale, da se zahtevam rudarjev ustreže. Prišlo je do demonstracij, nakar so orožniki streljali v ljudi in sta bila dva rudarja smrtno, več pa težko ranjenih. Samo prihod vojaštva je rešil orožnike, da jih ni ljudstvo linčalo.

Mednarodna zračna legija, ki se bori za tistega, ki več plača, se je ustanovila v Monte Carlu. Člani te legije so francoski, ameriški in angleški piloti, ki so bili že v raznih bojih.

Radio Ljubljana

Sobota, dne 27. febr. 12.00: Plošče — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Plošče — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Naravni zakoni, vzročnost in še kaj (prof. Miroslav Adlešič) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura: Moralna filozofija Marka Maruliča — 19.50: Pregled sporeda — 20.00: O zunanji politiki (dr. Alojzij Kuhar) — 20.20: V kraljestvu lutk. Pisan večer — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Nedelja, dne 28. febr. 8.00: Plošče — 8.30: Telovadba (prof. M. Dobovšek) — 9.00: Čas, poročila, spored — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. — 9.45: Verski govor: Pilat in dvom (Fr. S. Finžgar) — 10.00: Koncert godbe »Sloga« — 11.00: Izlet v gozd (plošče) — 11.20: Mladi harmonikarji (skupina Schweiger) — 12.00: Plošče po željah — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Koncert. Sodelujejo gđc. Zvonimira Župečeva (sopran), gđc. Dulka Dubravska (harfa) — 16.00: Zavarovanje

Štev. 1524/37.

Nabava.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje za sebe in za Prometno upravo Zabukovca na dan 10. 3. 1937 dobavo 95 cilindrov kisika in 60 cil. dissoussa. Cilindri po 5 m³. Ostali pogoji pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 23. februarja 1937.

proti toči (Ivan Martelanc) — 16.20: Radijski orkester — 17.00: Kmetijska ura: Kmečki gospodarski pomenki — 17.30: Radijski orkester — 18.00: Anton Medved: Na ogledih, veseloliga. Izvajajo člani rad. igr. družine — 19.00: Čas, vreme poročila — 19.30: Nac. ura: Znanstvena organizacija dela v Jugoslaviji (dr. Bogumil Vošnjak) — 19.50: Slovenska ura: a) Radijski orkester, b) Pot do našega osvobođenja (prof. Ivan Dolencec) — 20.30: Vjolinški koncert g. prof. Karlo Rupla, pri klavirju prof. M. Lipovšek — 21.15: Erna Sack poje (plošče) — 21.30: Radijski orkester — 22.00: Čas, vreme, poročila.

Ponedeljek, dne 1. marca. 12.00: Plošče — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Odlomki iz Verdijevih oper (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Zdravniška ura (dr. Breclij) — 18.20: Plošče — 18.40: Kulturna kronika: Pomen Ivana Cankarja za slovensko gledališče (Ciril Debevec) — 19.00: Čas, poročila — 19.30: Nac. ura — 20.00: Češka glasba (radijski orkester) — 21.00: Beethoven: Pomladna sonata v F duru (plošče) — 21.15: Instrumentalni solistični koncert: g. Slavko Korošec (flavta), g. prof. M. Lipovšek (klavir) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Koncert Ruskega seksteta.

Štev. 1478.

Nabava.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje za potrebe Prometne uprave Zabukovca neposredno pismeno pogodbo na dan 10. 3. 1937 za razno železnino, železo in pločevino. — Ostali pogoji pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 22. februarja 1937.

Štev. 1461/37.

Nabava.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje neposredno pismeno pogodbo na dan 10. 3. 1937 za dobavo 340 m kovno železnih vodovodnih cevi, ventilov in 80 plošč pocinkane pločevine. Ostali pogoji pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 24. februarja 1937.

I. LAP, LJUBLJANA

Tyrševa (Dunajska) cesta štev. 12

Brzjav: Lap, Ljubljana

Telefon štev. 27-52

Nakup in prodaja deželnih pridelkov in proizvodov ter semen. — Zaloga domačega, mrzlo prečanečega lanenega olja in firneža. — Oljnat tropine vseh vrst. — Prosim, zahtevajte ponudbe

PRODUKTA

tovarna za kis in kemične proizvode

družba z o. z.

LJUBLJANA

Poštni predal 35
Telefon št. 21-61

Natural kis 12%,
Vinal kis 9%,
Estragon kis za vlaganje 12%,
Oretna kislina 70% in 80%,
Ledocet 100%,
Kristalna soda
Karlovarska sol
Glauberjeva sol
Soda bicarbona

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave,
mlelih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

LIPSKI SPOMLADNI SEJEM 1937

(Leipziger Frühjahrsmesse 1937)

Začetek 28. februarja

60% popusta na vozovnicah na nemških železnicah, znaten popust v drugih državah

Vsa pojasnila dajeta častna zastopnika:
Ing. G. TUNNIES, Ljubljana, Tyrševa 35, tel. 27-62
JOSIP BEZJAK, Maribor, Gosposka 25, tel. 20-97

in ZVANIČNI BIRO LAIPČIŠKOG SAJMA, Beograd, Knez Mihajlova 35/1, tel. 24311

KMETSKA POSOJILNICA LJUBLJANSKE OKOLICE, r. z. z n. z.
V LJUBLJANI javlja tužno vest, da je po kratki in mučni
bolezni nenadoma preminul njen ravnatelj, gospod

Dr. JANKO KERSNIK

Svojega dolgoletnega in neumornega sodelavca, ki se je do
zadnjega žrtvoval za naš zavod, bomo ohranili v trajnem
in častnem spominu.

V LJUBLJANI, dne 26. februarja 1937.